

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 166/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., Ďumbierska 3F, Bratislava, a sťažovateľa 2. maloletého [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu a uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 39Em/4/2024-145 z 25. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti uznesenia Mestského súdu Bratislava II č. k. 39Em/4/2024-145 z 25. októbra 2024 **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 3 ods. a čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením mestského súdu (ďalej aj „súd“) č. k. 39Em/4/2024-145 z 25. októbra 2024. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, priznať sťažovateľke 1 primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur a priznať sťažovateľke 1 náhradu trov konania pred ústavným súdom. Sťažovateľka 1 navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

II.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľov

2. Sťažovateľke 1 bola napadnutým uznesením v prebiehajúcom konaní o výkon rozhodnutí vo veciach výchovy maloletého sťažovateľa 2 (syna sťažovateľky 1) uložená pokuta 800 eur. Uvádza, že napadnuté uznesenie jej bolo doručené 13. novembra 2024. Výkon rozhodnutia bol nariadený na základe exekučného titulu, ktorým bolo uznesenie Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15CoPno/4/2024-924 zo 17. apríla 2024 o nariadení neodkladného opatrenia. Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností bolo právoplatne skončené rozsudkom krajského súdu č. k. 15CoP/192/2023-1319 z 2. septembra 2024.

3. Sťažovateľka namieta postup súdu v súvislosti s uložením pokuty, ktorý považuje za rozporný s najlepším záujmom maloletého, jeho psychickým a fyzickým vývinom a ochranou zdravia. Zároveň podľa jej názoru došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, pričom napadnuté uznesenie považuje za nezákonné a nesprávne z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu veci, keďže súd sa mal nedostatočne zaoberať dôvodmi nerealizácie styku maloletého s otcom, a to v rozpore s vyšetrovacím princípom. Podľa jej názoru si plní povinnosti súvisiace s riadnou prípravou maloletého na styk, pričom v postupe súdu vidí sankcionovanie výlučne na základe tvrdení otca maloletého a poukazuje, že nie je v jej moci tento stav (styk otca so synom) zmeniť. Poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Fiala proti Českej republike, Zavřel proti Českej republike, Kapr proti Českej republike a pod.), poukazuje na znalecký posudok č. 03/2021 z 2. júla 2021 vypracovaný poradenskou psychologičkou a na jeho závery, ako aj na vzťah otca a maloletého. V ďalšom poukazuje na pohovor s maloletým vykonaný v júli 2024 a do pozornosti dáva odmietavý postoj maloletého k otcovi a stretávaniu sa s ním. Mestskému súdu vyčíta absenciu zisťovania názoru maloletého v konaní o výkon rozhodnutia. Stručne spomína odborné psychologické poradenstvo realizované v priebehu konania vo veci samej a konštatuje, že odborným pracovníkom sa nepodarilo naplniť účel. Vyčíta súdu, že neprihliadol na výsledky dokazovania v konaní vo veci samej, ktoré súvisia s dôvodmi, pre ktoré nedochádza k realizácii styku otca a maloletého.

4. Sťažovateľka poukazuje na potenciálne dôsledky násilnej separácie maloletého od matky a na dôvody odmietavého postoja maloletého. Zároveň uvádza, že maloletý plače, prežíva úzkosť, je pod tlakom, pričom napriek tomu, že hrozí neurotizácia maloletého, súd nariadil výkon rozhodnutia a sankcionoval sťažovateľku. Opätovne pritom poukazuje na nedostatočné zisťovanie skutkového stavu, neprihliadanie na dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a uvádza, že sama nevie ovplyvniť priebeh styku.

5. Podľa názoru sťažovateľky súd ignoroval relevantné skutočnosti, ako napr. nevyužívanie, resp. výnimočné využívanie práva na styk zo strany otca, ignoroval znalecký posudok a naproti tomu v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Zavřel proti Českej republike) pristúpil k uloženiu pokuty, keďže bol toho názoru, že sťažovateľka nedostatočne motivuje maloletého. Sťažovateľke zároveň nie je zrejmé, na základe akých dôkazov súd dospel k záveru, že dôvodom nerealizácie styku je nedostatočná motivácia zo strany matky, pričom táto argumentácia je založená len na tvrdeniach otca. Sťažovateľka poukazuje na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, čím je podľa nej napadnuté uznesenie nepreskúmateľné a arbitrárne.

6. Sťažovateľka zároveň navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia z dôvodu, že práva z napadnutého uznesenia vznikli výlučne štátu, ktorý nebude odkladom vykonateľnosti nepriaznivo dotknutý.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľov smeruje k porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) sťažovateľky I. postupom a uznesením mestského súdu a k porušeniu práv sťažovateľa 2 podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 3 ods. 1 a 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom a uznesením mestského súdu.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd uvádza, že ústavnú sťažnosť podala sťažovateľka I zastúpená advokátskou kanceláriou podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

10. Sťažovateľ 2 je v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, zastúpený kolíznym opatrovníkom z dôvodu stretu záujmov matky a otca maloletého ako zákonných zástupcov. Z tohto jeho postavenia možno vyvodit', že len kolízny opatrovník môže namietat' porušenie základných práv a slobôd maloletého v napadnutom konaní na ústavnom súde ako zástupca maloletého (II. ÚS 141/04). Keďže ústavná sťažnosť bola podaná matkou maloletého ako sťažovateľkou 1, ústavný súd preto v časti sťažovateľa 2 odmietol ústavnú sťažnosť ako podanú zjavne neoprávnenou osobou podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde. Okrajovo dodáva, že v kontexte posudzovania ústavnej sťažnosti v jej celosti sa nevyhol prihliadnutiu aj na tvrdenia smerujúce k porušeniu označených práv sťažovateľa 2, avšak nedospel k záveru o opodstatnenosti týchto tvrdení.

11. Vo vzťahu k sťažovateľke 1 a ňou tvrdenému porušeniu práv postupom a napadnutým uznesením ústavný súd uvádza, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (I. ÚS 129/2015). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

12. Uvedené osobitne platí aj v konaní o uložení pokuty v rámci konania o výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku. Predmetné rozhodnutie je vylúčené z prieskumnej právomoci odvolacích súdov, preto prichádza do úvahy jeho prieskum ústavným súdom,

avšak len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel uplatňovaných všeobecnými súdmi, ktoré môžu viesť k porušeniu ústavou garantovaných základných práv a slobôd, ako aj v prípade absencie primeraného zdôvodnenia rozhodnutia všeobecným súdom (IV. ÚS 213/2024).

13. Navyše, samotný civilný súd má v zmysle Civilného mimosporového poriadku k dispozícii procesné možnosti *ex offio* rozhodovať o odklade výkonu rozhodnutia či o jeho zastavení, skrz ktoré môže prihliadať na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Pritom základným účelom konania o výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku je viesť povinného k dobrovoľnému splneniu povinností uložených exekučným titulom. Možno prisvedčiť tvrdeniam mestského súdu, že za legitímne vyžadovanú formu dobrovoľného plnenia je potrebné v prípade povinného rodiča považovať aj motivačné pôsobenie na dieťa, aby sa styku s oprávneným zúčastňovalo.

14. Ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je dostačujúce, nevykazuje žiadne známky arbitrárnosti. Súd v priebehu konania dospel k záveru, že otec má záujem sa stretávať so synom, pričom príprava povinného rodiča na styk s oprávneným rodičom nie je len formálnou záležitosťou spočívajúcou v odovzdaní dieťaťa oprávnenému rodičovi, ale spočíva aj v aktívnom pôsobení na dieťa, usmerňujúc dieťa k stretávaniu sa s otcom. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom, že nie je možné ponechať rozhodnutie o styku s otcom výlučne na vôli maloletého, ak tento vo svojom veku potrebuje byť aktívne vedený povinným rodičom, a to v pozitívnom obraze o stretnutiach s otcom.

15. Ústavný súd s ohľadom na už uvedené dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Keďže ústavnú sťažnosť ústavný súd odmietol ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd ďalej nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu